

Fråga huruvida misshandel var att anse som ringa.

(Jfr 1966 C 842.)

Allmän åklagare yrkade vid Trögds tingslags HR ansvar å svetsaren Pekka T (född 1944) jämlikt 3 kap. 5 § BrB för misshandel och anförde: T hade d. 20 maj 1966 på gångbanan utanför ungdomsgården i Romberga i Enköping tillfogat målarlärlingen Hans-Olof E kroppsskada och smärta genom att tilldela honom ett knytnävsslag mot munnen. Av slaget hade bl. a. uppstått ett sår på insidan av underläppen.

Åklagaren åberopade ett läkarintyg, enligt vilket E vid undersökning på kvällen ifrågavarande dag visat sig ha en kraftigt svullen underläpp med underhudsblödningar och ett c:a 2 cm långt krossår på insidan av underläppen, vilket syddes med 3 stygn.

HR:n (ordf. tingsdomaren B) yttrade i dom d. 30 aug. 1966:

Domskäl. T har erkänt gärningen. Erkännandet vinner stöd av utredningen.

Ehuru T opåkallat och allvarligt förgripit sig mot E, finner HR:n gärningen icke böra anses svårare än att den förskyller böter.

Domslut. HR:n dömer T jämlikt 3 kap. 5 § BrB för misshandel (ringa brott) att utge 75 dagsböter om 9 kr.

Åklagaren fullföljde talan med yrkande att T måtte dömas till fängelse.

Svea HovR (hrr Victor, E. L och O, referent, samt adjungerade ledamoten Brita S-W) anförde i dom d. 31 jan. 1967: HovR:n, som beaktar, att T betalat E begärt skadestånd, 50 kr., finner ej skäl att göra ändring i HR:ns dom.

Riksåklagaren sökte revision med yrkande att T måtte dömas för misshandel, som ej är ringa, till fängelse och anförde: Det är i målet utrett, att T utan anledning tilldelat E, som vid tillfället ännu icke fyllt 16 år, ett knytnävsslag på munnen, att slaget orsakat ett c:a 2 cm långt krossår på insidan av underläppen, vilket sytts med 3 stygn, samt att misshandeln åsamkat E betydande smärta, som icke varit av snabbt övergående natur. Vid HR:n uppgav E, att han på grund av krossåret i munnen under 5 dagar varit förhindrad att intaga annat än flytande föda.

Enligt 3 kap. 5 § BrB skall för misshandel dömas till fängelse i högst 2 år eller, om brottet är ringa, till böter. I propositionen 1962:10 B s. 91 anförde departementschefen, att möjlighet att döma till böter borde finnas bl. a. med hänsyn till sådana fall, där brottet låg på gränsen till ofredande men ansågs böra bedömas som misshandel, samt att misshandel, som icke var av bagatellartad natur, normalt borde föranleda fängelse. Det av T förövade misshandelsbrottet ligger uppenbarligen icke på gränsen till ofredande. Med hänsyn till omständigheterna vid misshandeln – särskilt dess oprovocerade karaktär – samt därav orsakad skada och smärta kan brottet ej anses vara av bagatellartad natur. Det förhållandet att T godvilligt betalat E begärt skadestånd kan icke inverka på brottsrubriceringen.

Målet avgjordes efter huvudförhandling (riksåklagaren genom byråchefen Thorsten C:s; offentlig försvarare advokaten Adam von Schoting) d. 25 april i HD, vars flesta ledamöter (JustR:n H, N, B, referent, och H) förenade sig om följande dom: Såsom domstolarna funnit har T gjort sig skyldig till misshandel av E genom att tilldela honom ett knytnävsslag mot munnen. Av slaget uppstod på insidan av underläppen ett sår, vilket syddes ihop med 3 stygn. Till följd av såret kunde E, enligt vad han uppgivit, under 5 dagar ej intaga annat än flytande föda.

Med hänsyn till den skada som tillfogades E genom slaget och till att misshandeln såvitt utredningen visar var oprovocerad kan brottet ej anses såsom ringa.

Arten av det brott varom här är fråga talar för att av hänsyn till upprätthållande av allmän laglydnad frihetsberövande påföljd bör ådömas. Av personutredningen framgår emellertid, att T icke tidigare straffats för brott och att han i övrigt är mycket skötsam. På grund härav och då misshandeln, ehuru ej bagatellartad, dock icke var av allvarligare beskaffenhet föreligger skäl att ej döma T till fängelse. Övervakning synes icke erforderlig. Vid dessa förhållanden bör T erhålla villkorlig dom; hänsynen till allmän laglydnad bör föranleda att han därjämte dömes till böter.

På grund av det anförda prövar KM lagligt på det sätt ändra HovR:ns dom, att KM jämlikt 3 kap. 5 § BrB för misshandel som ej är ringa meddelar T villkorlig dom samt ålägger honom att utgiva 75 dagsböter å 9 kr.

JustR B var av skiljaktig mening, såvitt framgick av följande yttrande: Lika med majoriteten finner jag, att T gjort sig skyldig till misshandel som ej är ringa.

Med hänsyn till omständigheterna vid gärningens begående, särskilt att det rör sig om ett överfall på allmän plats, finner jag T, trots att han icke tidigare straffats för brott och att han i övrigt visat sig skötsam, böra ådömas fängelse.

Jag prövar förty lagligt att med ändring av HovR:ns dom jämlikt 3 kap. 5 § BrB döma T för misshandel som ej är ringa till fängelse i 1 mån.

KM:s dom meddelades d. 11 maj 1967.